

1966. aug. 1-15. teljes!

60.008

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k
1966. augusztus .1.

bb.1. miniszteri rendelkezés az idegen nyelvek kötelező tanításának megszüntetéséről a dolgozók gimnáziumának esti tagozatán

1 vt/sk/zs/p cz

1966. augusztus 1.

a művelődésügyi miniszter legújabb rendelkezése értelmében a dolgozók gimnáziumának esti tagozatán az idegen nyelvek kötelező tanítása az 1966-1967-es oktatási évtől fokozatosan megszűnik. ezért az első osztályok részére új óratervet adnak ki. eszerint az első évfolyamban a magyar irodalmat kettő, a magyar nyelvet szintén kettő, a történelmet egy, a matematikát négy, a kémiát három, a biológiát kettő, a földrajzot pedig heti egy órában tanítják. a második, harmadik és negyedik évfolyamok óratervei változatlanok maradnak a következő tanévben.

a miniszteri rendelkezés kimondja, hogy az idegen nyelvek a dolgozók gimnáziumának valamennyi évfolyamában rendkívüli tárgyként taníthatók, az oktatás alapjául az általános gimnáziumi esti és levelező tagozatának szervezési és működési szabályzatában foglaltak szolgálnak. az idegen nyelvek rendkívüli tanítása önköltséges. a rendkívüli tárgyként oktatott idegen nyelvek tantervéről, óratervéről és az ahhoz használható tankönyvekről a művelődésügyi minisztérium közoktatási főosztálya külön intézkedik./mti/

..

h

-1-

bb.2. salakos kispályák gyermekeknek

i hi /lk/p /lk

1966. augusztus 1.

salakos kispályákat építenek a xi. kerületi gyermekeknek. az új játszótérek helyét a hamzsabégyi ut mentén - a bartók béla ut és a fehérvári ut közötti szakaszon - jelölték ki./mti/

..

bb.3. 24.000 négyzetméter „kutató-üvegház „

i 1e /ká/p/ cz

1966. augusztus 1.

három, egyenként 6000 négyzetméteres üvegház építése fejeződik be az idén a kertészeti kutató intézet budatétényi, a kertészeti és szőlészeti főiskola soroksári és a szőlészeti kutató intézet lakiteleki kísérleti telepén. az ndk-tól vásárolt, részben automatizált üvegházakban sokféle kísérletet végeznek a kertészeti termelés számára. az időjárástól független üvegházi klímában gyorsabban nemesíthetnek ki új zöldség- és dísznövény-fajtákat és próbálhatnak ki új termelési technikai eljárásokat. a hatalmas üvegfelület alól nagymennyiségű elit minőségű vetőmag, valamint hajtított zöldség és virág kerül majd forgalomba. a szőlészeti kutató intézet üvegházában az új csemegeszőlő-fajták gyors elszaporításához szükséges rügydugványokat állítják elő.

az idén megkezdték egy, az előbbiekhöz hasonló üvegház építését kecskeméten is, a duna-tiszaközi mezőgazdasági kísérleti intézetben. ezt a jövőre elkészülő épület elsősorban a paradicsom-nemesítés és termesztés szolgálatába állítják./mti/

..

bb.4. rafael márta és más neves művészek vendégszereplése a budai park színpadon

i s/hné /zs/p/ la

1966 augusztus 1.

a budai park színpadon augusztusban két új zenés műsort láthat a közönség. augusztus 2-án, 4-én, 6-án és 7-én a „je t'aime .... „, „ich liebe dich „ ... i love you... szerettek én, „ címmel nagyszabású látványos, zenés produkciót mutatnak be. a műsorban fellép fania fenelon, az ismert francia énekesnő, a német demokratikus köztársaságban élő rafael márta és az amerikai marshal raynor. a produkcióban közreműködik a fővárosi operettszínház 18 tagú tánckara és 42 tagú zenekara. a nemzetközi zenés-táncos revüt horváth tivadar rendezte. /folyt köv ./

-2-

le

bb.4. rafael márta ..... 1.folyt /p

augusztus 13-án és 14-én tűzik műsorra az operett rapszódia című összeállítást, amelyet simon zsuzsa rendez. az előadáson offenbach, johann strauss, kálmán imre, huszka jeno, lehár ferenc és ábrahám pál népszerű melódiái csendülnek majd fel ismert fővárosi művészek előadásában. a műsorban többek között fellép udvardy tiber, szabó miklós, kishegyi árpád, vámos ágnes, domahidy lászló, petress zsuzsa és zentai anna./mti/

..

bb.5. tizenötezer néző az albert hallban a kisz központi művészegyüttes előadásain

t áe/sk/zs/p/ cz

1966. augusztus 1.

hazaérkezett nagyszerű angol vendégszerepléséről a kisz központi művészegyüttesnek 55 főnyi táncsoportja és rajkó-zenekara. a magyar fiatalok két hét alatt 14 előadást tartottak londonban és több városban. európa legnagyobb koncerttermében, az albert hallban 15.000 főnyi közönség tekintette meg a két előadást; amelyben repertoárjuk legsikeresebb száma: többek között a baranyai szvit, a fergeteges, a sarkantyus csárdás című tánc-kompozíciókat mutatták be, csaknem minden számot többször ismételve.

nagy sikert aratott a rajkó-zenekar, amely a nyolc éves németh pál, a női primás lakatos mariann, a hegedű-virtuóz lendvay jeno és rácz lászló vezetésével liszt magyar rapszodiát, keményi és farkas műveit szököltatta meg. osztoztak a sikerben a szököltők: kovács apollónia, valamint urbán katalin, aki angol népdalokkal nyerte meg a közönség meleg rokonszenvét.

az együttes műsoráról manchesterben filmet készített a bbc tv-studiója. middlesborough-ban egy nemzetközi folklór-fesztiválon két estén át 10.000 főnyi közönség tapsolta végig a magyar műsort. sheffieldben hat előadáson léptek fel, s táblás házak előtt szerepeltek leedsben, roshielben, whitehavenben is./mti/

..

-3-

le

bb.2. salakos kispályák gyermekeknek

i hi /lk/p /lk

1966. augusztus 1.

salakos kispályákat építenek a xi. kerületi gyermekeknek. az új játszótérek helyét a hamzsabégyi ut mentén - a bartók béla ut és a fehérvári ut közötti szakaszon - jelölték ki./mti/

..

bb.3. 24.000 négyzetméter „kutató-üvegház”

i ie /ká/p/ cz

1966. augusztus 1.

három, egyenként 6000 négyzetméteres üvegház építése fejeződik be az idén a kertészeti kutató intézet budatétényi, a kertészeti és szőlészeti főiskola soroksári és a szőlészeti kutató intézet lakiteleki kísérleti telepén. az ndk-tól vásárolt, részben automatizált üvegházakban sokféle kísérletet végeznek a kertészeti termelés számára. az időjárástól független üvegházi klímában gyorsabban nemesíthetnek ki új zöldség- és disznóvénny-fajtákat és próbálhatnak ki új termelési technikai eljárásokat. a hatalmas üvegfelület atól nagymennyiségű elit minőségű vetőmag, valamint hajtított zöldség és virág kerül majd forgalomba. a szőlészeti kutató intézet üvegházában az új csemegezőlő-fajták gyors elszaporításához szükséges rügydugványokat állítják elő.

az idén megkezdtek egy, az előbbiekhöz hasonló üvegház építését kecskeméten is, a duna-tiszaközi mezőgazdasági kísérleti intézetben. ezt a jövőre elkészülő épület elsősorban a paradicsom-nemesítés és termesztés szolgálatába állítják./mti/

..

bb.4. rafael márta és más neves művészek vendégszereplése a budai park színpadon

i s/hné /zs/p/ la

1966 augusztus 1.

a budai park színpadon augusztusban két új zenés műsort láthat a közönség. augusztus 2-án, 4-én, 6-án és 7-én a „je t'aime .., „ich liebe dich” ... i love you... szerettek én, cimmel nagyszabású látványos, zenés produkciót mutatnak be. a műsorban fellép fania fenelon, az ismert francia énekesnő, a német demokratikus köztársaságban élő rafael márta és az amerikai marshal raynor. a produkcióban közreműködik a fővárosi operettszínház 18 tagú tánc-kara és 42 tagú zenekara. a nemzetközi zenés-táncos revüt horváth tivadar rendezte. /folyt köv./

-2-

le

bb.4. rafael márta ..... 1. folyt /p

augusztus 13-án és 14-én tűzik műsorra az operett rapszódia című összeállítást, amelyet simon zsuzsa rendez. az előadáson offenbach, johann strauss, kálmán imre, huszka jeno, lehár ferenc és ábrahám pál népszerű melódiai csendülnek majd fel ismert fővárosi művészek előadásában. a műsorban többek között fellép udvardy tabor, szabó miklós, kishegyi árpád, vámos ágnes, domahidy lászló, petress zsuzsa és zentai anna./mti/

..

bb.5. tizenötezer néző az albert hallban a kisz központi művészegyüttes előadásain

t áe/sk/zs/p/ cz

1966. augusztus 1.

hazaérkezett nagyszerű angol vendégszerepléséről a kisz központi művészegyüttesének 55 főnyi táncsoportja és rajkó-zenekara. a magyar fiatalok két hét alatt 14 előadást tartottak londonban és több városban. európa legnagyobb koncerttermében, az albert hallban 15.000 főnyi közönség tekintette meg a két előadást; amelyben repertoárjuk legsikeresebb száma: többek között a baranyai szvit, a fergeteges, a sarkantyus csárdás című tánc-kompozíciókat mutatták be, csaknem minden számot többször ismételve.

nagy sikert aratott a rajkó-zenekar, amely a nyolcéves németh pál, a női primás lakatos mariann, a hegedű-virtuóz lendvay jeno és rácz lászló vezetésével liszt magyar rapszódiait, keményi és farkas műveit szólaltatta meg. osztoztak a sikerben a szólóisták: kovács apollónia, valamint urbán katalin, aki angol népdalokkal nyerte meg a közönség meleg rokonszenvét.

az együttes műsoráról manchesterben filmet készített a bbc tv-studiója. middlesborough-ban egy nemzetközi folklór-fesztiválon két estén át 10.000 főnyi közönség tapsolta végig a magyar műsort. sheffieldben hat előadáson léptek fel, s táblás házak előtt szerepeltek leedsben, roshielben, whitehavenben is./mti/

..

-3-

le

bb.2. salakos kispályák gyermekeknek

i hi /lk/p /lk

1966. augusztus 1.

salakos kispályákat építenek a xi. kerületi gyermekeknek. az új játszóterek helyét a hamzsabégyi ut mentén - a bartók béla ut és a fehérvári ut közötti szakaszon - jelölték ki./mti/

bb.3. 24.000 négyzetméter „kutató-üvegház”

i ie /ká/p/ cz

1966. augusztus 1.

három, egyenként 6000 négyzetméteres üvegház építése fejeződik be az idén a kertészeti kutató intézet budatétényi, a kertészeti és szőlészeti főiskola soroksári és a szőlészeti kutató intézet lakiteleki kísérleti telepén. az ndk-tól vásárolt, részben automatizált üvegházakban sokféle kísérletet végeznek a kertészeti termelés számára. az időjárástól független üvegházi klímában gyorsabban nemesíthetnek ki új zöltség- és disznóvénny-fajtákat és próbálhatnak ki új termeléstechinikai eljárásokat. a hatalmas üvegfelület alól nagymennyiségű elit minőségű vetőmag, valamint hajtított zöltség és virág kerül majd forgalomba. a szőlészeti kutató intézet üvegházában az új csemegezőlő-fajták gyors elszaporításához szükséges rügydugványokat állítják elő.

az idén megkezdtek egy, az előbbiekhöz hasonló üvegház építését kecskeméten is, a duna-tiszaközi mezőgazdasági kísérleti intézetben. ezt a jövőre elkészülő épület elsősorban a paradicsom-nemesítés és termesztés szolgálatába állítják./mti/

bb.4. rafael márta és más neves művészek vendégszereplése a budai park színpadon

i s/hné /zs/p/ la

1966 augusztus 1.

a budai park színpadon augusztusban két új zenés műsort láthat a közönség. augusztus 2-án, 4-én, 6-án és 7-én a „je t'aime ...”, „ich liebe dich”, ... i love you... szerettek című, címmel nagyszabású látványos, zenés produkciót mutatnak be. a műsorban fellép fania fenelon, az ismert francia énekesnő, a német demokratikus köztársaságban élő rafael márta és az amerikai marshal raynor. a produkcióban közreműködik a fővárosi operettszínház 18 tagú tánckara és 42 tagú zenekara. a nemzetközi zenés-táncos revüt horváth tivadar rendezte. /folyt köv./

-2-

le

bb.4. rafael márta ..... 1. folyt /p

augusztus 13-án és 14-én tűzik műsorra az operett rapszódia című összeállítást, amelyet simon zsuzsa rendez. az előadáson offenbach, johann strauss, kálmán imre, huszka jeno, lehár ferenc és ábrahám pál népszerű melódiái csendülnek majd fel ismert fővárosi művészek előadásában. a műsorban többek között fellép udvardy tiber, szabó miklós, kishegyi árpád, vámos ágnes, domahidy lászló, petress zsuzsa és zentai anna./mti/

bb.5. tizenötezer néző az albert hallban a kisz központi művészegyüttes előadásain

t áe/sk/zs/p/ cz

1966. augusztus 1.

hazaérkezett nagyszerű angol vendégszerepléséről a kisz központi művészegyüttesnek 55 főnyi táncsoportja és rajkó-zenekara. a magyar fiatalok két hét alatt 14 előadást tartottak londonban és több városban. európa legnagyobb koncerttermében, az albert hallban 15.000 főnyi közönség tekintette meg a két előadást; amelyben repertoárjuk legsikeresebb számait: többek között a baranyai szvit, a fergeteges, a sarkantyus csárdás című tánckompozíciókat mutatták be, csaknem minden számot többször ismételve.

nagy sikert aratott a rajkó-zenekar, amely a nyolcéves németh pál, a női primás lakatos mariann, a hegedű-virtuóz lendvai jeno és rácz lászló vezetésével liszt magyar rapszódiait, keményi és farkas műveit szólaltatta meg. osztoztak a sikerben a szolisták: kovács apollónia, valamint urbán katalin, aki angol népdalokkal nyerte meg a közönség meleg rokonszenvét.

az együttes műsoráról manchesterben filmet készített a bbc tv-studiója. middlesborough-ban egy nemzetközi folklór-fesztiválon két estén át 10.000 főnyi közönség tapsolta végig a magyar műsort. sheffieldben hat előadáson léptek fel, s táblás házak előtt szerepeltek leedsben, roshielben, whitehavenben is./mti/

-3-

le

bb.6. ezerszáz vagon gyümölcs a kiskunsági barackosokból
vid ká/sk/p/ cz 1966. augusztus 1.

a híres kiskunsági barackosokban, a nagyüzemi zárt -és a szórványgyümölcsösökben a szokottnál majdnem egy héttel korábban befejeződött a szűret: 1100 vagon sárgabarackot vettek át a felvásárlótelepeken. még számítanak ugyan néhány vagonos kisebb tételre, de így sem lesz meg az eredetileg tervezett mennyiség, körülbelül 100 vagonnal marad alatta. a kiskunsági sárgabarack az idén is keresett volt külföldön: tíz ország vásárolta ./mti/

bb.7. új „bölcsődei norma”, a lakótelepeken
i hi/gk/La/p cz 1966. augusztus 1.

a budapesti lakótelepeken az elmúlt években létesített családi otthonok számához képest a bölcsődei helyek száma kevésnek bizonyult, ezért a harmadik ötéves terv lakásberuházásaihoz új „bölcsődei normát”, dolgoztak ki. ennek alapján ezer új lakásra a korábbi negyvennel szemben ötven, 1-3 éves korú gyermeket számolnak, s a fővárosi lakótelepeken 1970-ig újabb 1200 gyermek bölcsődei elhelyezését biztosítják./mti/

bb.8. „tanácskoznak”, a gólyák
vid hné /ká/p cz 1966. augusztus 1.

az idén a sok csapadék kedvezett a gázlómadaraknak. a megduzzadt tavak, vadvizek bőséges ételmezt nyújtottak számukra. különösen a gólyák élnek jól. az ornitológusok szerint az ideai szaporulat kielégítő. a gólyák - bár még mindig „terített asztaluk”, van - máris megkezdték az előkészületet a vonulásra. a kunszentmiklósi szikes réten 60-70 gólya gyülekezik, de „tanácskoznak”, már a duna-menti réteken is a gólyahadak./mti/

bb.9. százéves hadnagyi uniformis

i tf/hné /L/p/ La 1966. augusztus 1.

régi, értékes egyenruhákat vásárolt az országos hadtörténelmi múzeum. léczfalvi gyárfás Lajos hadnagy két egyenruháját adták el unokái a múzeumnak. a néhai nagypapa a második székely határőrezred hadnagyaként az 1848-as szabadságharc katonája volt, ezért később börtönbe került. hazai viszonylatban az egyenruhák között száz évesnél öregebb öltözék ma már ritkaságszámba megy. /mti/

bb 10. átadták az atlétikai európa-bajnokság legnagyobb szálláshelyét - szauna is épül a gödöllői sportfaluban

s sb/lk szb vg

1966. augusztus 1.

az émi építőipari főigazgatóság vállalatának dolgozói sikeres munkát végeztek az atlétikai európa-bajnokság sportolójának, vendégeinek elhelyezése érdekében. némelyik épület építésében többnapos késést kellett pótolni, most mégis valamennyi érdekelt vállalat arról számolhat be, hogy lényegesen befejeződött a munka és a napokban végeznek az utolsó simitásokkal is.

a középületépítő vállalat munkásainak kellett a legnagyobb késést pótolni a budapesti műszaki egyetem kétszer adagos konyhájának és éttermének építésénél. a duna magas vízállása miatt ugyanis új alapozási tervet kellett készíteni. az építés vezetői rendkívüli intézkedésekkel gyorsították a munkát. így a több mint ezer négyzetméter alapterületű étterem acélszerkezeti tetővázát a földön szerelték össze, és a többszáz mázsás alkotást egy darabban emelték fel az étterem pilléreire. ezzel a módszerrel elmaradhatott az állványépítés és négy-hét héttel csökkentették a késést. többhetes késést pótoltak a két- és háromszakos munka megszervezésével is. most már teljesen törlesztették a tatarozást és augusztus első harmadában befejezik az étterem és a konyha műszaki átadását.

a vállalat dolgozói egyenként most adták át az európa-bajnokság legnagyobb szálláshelyét, az egyetem ezer személyes kollégiumát. ez az 500 szobás egyetemi szálló lesz a nemzetközi sporttalálkozó újságíróinak, rádió-, televízió- és fotoriportereinek otthona. megkezdődött az egyetem másik új szálláshelyének, a 400 személyes kollégiumnak az átadása is, amellyel az európa-bajnokság résztvevőinek vezérkara jut majd korszerű szálláshoz.

a népstadion közelében, a jégszínház mellett a 23-as építőipari vállalat dolgozói most végzik az utolsó simitásokat az új játékcsarnokban. a fedett csarnokban parkettával burkolt 28 x 42 méteres játékteret, három súlyemelő dobogót, valamint női, férfi öltözőket, zuhanyozókat, irodákat és edzői szobákat építettek, hogy több lehetőséget kapjanak a sportolók az edzésre, bemelegítésre. tavaly szeptemberben kezdődött a munka és augusztus első napjaiban került sor a műszaki átadásra.

/folyt. köv./
n

8.25/ju 245 Pm

-6-

bb 10. /átadták az.... 1. folyt./- szb

gödöllőn az agrártudományi egyetem kölcsönzi a sportolók-nak három új, 400-400 személyes kollégiumát. a 25-ös építőipari vállalat dolgozói az a-jelű diáktotthont még tavaly, a c és a b-jelűt pedig az elmúlt hetekben adták át. az alvállalkozókkal együtt most már sikerült felépíteni a jóval későbbre ütemezett kazánházat is, amely a melegvizet adja majd a vendégeknek. a népstadion és intézeteinek felújítási részlegei budapesten és gödöllőn gyors munkával gondoskodtak a versenyzők edzőpályáinak korszerűsítéséről. gödöllőn többek között 15-15 személyes szaunát is építenek. az első vendégeket augusztus 25 körül várják, s addig - most már bizonyosan - minden elkészül a sportolók fogadására. /mti/

bb 11. népmesei sorozat természettudományos kötetek - szocialista országok kiadóinak nemzetközi együttműködése

1 tf/tr szb La

1966. augusztus 1.

nemzetközi kiadói konferenciát tartanak az ősszel Ljubljánában, ahol - egy közelmúltban rendezett hasonló tanácskozás felkérésére - a budapesti móra ferenc ifjúsági kiadó a corvinával közösen javaslatot terjeszt elő természetrajzi ismeretterjesztő könyvsorozatra. ezt a tervek szerint mindegyik európai szocialista országban megjelentetik majd különféle nyelveken. két említett kiadónk nemzetközi rangjáról tanuskodik az a tény, hogy megbízást kaptak ennek a kollektív kezdeményezésnek a gyakorlati lebonyolítására.

időben megelőzi az őszi akciót egy másik vállalkozás, amely-lyel - ugyancsak közös gondozásu - népmese sorozatot szerkesz-tenek magyar, jugoszláv, ndk-beli és lengyel kiadók összefogá-sával. a napokban tértek haza a magyar kiadói szakemberek ar-ról a ljubljánai konferenciáról, ahol a jugoszláv mladinska knjiga, a pozsonyi mlada leta, a prágai mlada fronta és a statné nakladatelstvi detské knihy, valamint két német cég kép-viselői tárgyaltak a népmese sorozat összeállításáról. megál-lapodtak abban, hogy mindegyik érdekelt kiadó makettet készít egy-egy tervezett népmese kötetéről, és a legtetszetősebb kül-lemű könyv adja majd meg a sorozat formáját. valamennyi új könyvet a sorozat elkészítésébe bekapcsolódó népi demokratio-s országokban egy időben jelentetik meg, így jócskán mérsé-kelni tudják az előállítás költséget. ezáltal lehetővé vá-lík, hogy a kiadványokat több országok könyvkészítő vállala-latainak is felajánlják, egyebek között angol, francia, német és olasz nyelvű megjelentetésre. /mti/

8.56/ju 425 Pm

-7-

bb 12. „vietnami testvéreink, számíthatok ránk,, - a városok és falvak lakói az egyesült államok agressziója ellen

1 di/hné szb zs

1966. augusztus 1.

„vietnami testvéreink, számíthatok ránk!,, - írták egyebek között az országos békatanácshoz eljuttatott táviratukban az almáskamarási szállai termelészövetkezet tagjai, s ugyanez a gondolat hatja át az egyesült államok agressziója elleni tiltakozás jegyében kibontakozott nagyszabású esemény-sorozat többi részvevőjének állásfoglalását is. „erőnköz sorozat minden támogatásra készen állunk, hogy kiűzzék vietnamból az imperialista zsoldosokat. az igazság, az értelem, a szocialista humanizmus, a kezünk alatt formálódó új nemzedék nevében követeljük az agresszió azonnali megszüntetését, a népek akaratának tiszteletben tartását. nem akarjuk többé bombák vijjogását hallani, nem akarunk még egyszer szétroncsolt gyermekeket temetni,, - vetették papírra gondolataikat a dombiratosi általános iskola pedagógusai.

mezőhegyes dolgozó népe is felemelte szavát a vietnami nép igazságos ügye mellett. őszinte együttérzésükről, szolidaritásukról biztosították a hazafiakat a kendergyár munkásai, az állami gazdaság dolgozói, az 1-es számú általános iskola diákjai és tanárai, valamint a józsef attila termelészövetkezet tagjai. „szolidaritást vállalunk vietnami testvéreinkkel, mert mélységesen felháborít bennünket az imperialista zsoldosok kegyetlensége, a vietnami demokratikus köztársaság elleni bombatámadások sorozata. megálljt kiáltunk a háborúgyújtogatóknak,, - foglaltak állást medgyesbodzásí egyetértés tsz tagjai. az amerikai csapatok kivonása, a vietnami nép szabadsága, függetlensége és önrendelkezési jogának tiszteletben tartása mellett tett hitet a dombegyházi általános iskola tanári testülete és szülői munkaközössége. „nem akarunk több vérontást. békét minden népnek!,, - tiltakoztak az agresszió kiterjesztése, az elvetemült légitámadások, a mérges gázok és vegyi anyagok alkalmazása ellen a pusztítottakai dolgozó parasztok, ifjúkommunisták és pedagógusok.

„ a hős vietnami nép oldalán állunk,, - hangsúlyozták az endrődi kisiparosok. „aki vietnamra támad, ellenünk is merényletet követ el,, - fogalmazták meg véleményüket a keveremesi népfront-bizottság tagjai. „elitéljük az agresszió kiterjesztésének politikáját. /folyt.köv./

9.--/- szb 9.7.66

-8-

me

bb 12. /„vietnami testvéreink... 1. folyt./- szb

s követeljük: tegyék lehetővé, hogy a vietnami nép szabadon és békében építhesse hazáját,, - tiltakoztak a gyulai járás kisiparosai. „testvéri együttérzésünkről és támogatásunkról biztosítjuk a hős hazafiakat,, - írták egyebek között táviratukban a magyar-szovjet baráti társaság békés megyei elnökségének tagjai. /mti/

--

bb 13. az egész fővárost átfogó ipari vízvezeték rendszer kiépítését tervezi a vízművek - az idén két kilométer hosszú, 800 milliméter átmérőjű vezeték épül

1 hbj/tr szb vg

1966. augusztus 1.

a 40-es években a legtöbb fővárosi nagyüzem saját kutjaitól nyerte az ipari vizet, az ivóvíz 80 százaléka a háztartásoknak jutott, körülbelül 10 százalék a közületeknek és csak 10 százalékot igényeltek a gyárak. jelenleg viszont a budapest környéki vízműrendszerekben nyert ivóvíznek csak 40 százalékát kapják a háztartások, 20 százalékát az intézmények és a többit az ipari létesítmények igénylik, elsősorban technológiai célokra.

voltak már korábban is kezdeményezések, hogy ipari célokra nyert vizet kapjanak a gyárak. ipari vízszolgáltatásra megépült a viszonylag kisebb, a napi 13 000, illetve a napi 5 000 köbmétert adó észak-pesti és dél-budai ipari vízműtelep, továbbá a dél-pesti, amely eleinte 30 000, ma már 50 000 köbméter ipari vizet szolgáltat a dél-pesti üzemeknek. az igény azonban ennél jóval magasabb. ezért a jelenleginek kétszeresére bővítik a dél-pesti ipari vízművet. a bővítés az eredetileg megjelölt összegnél lényegesen kevesebbe - mintegy 20 millió forintba - kerül és összesen napi 100 000 köbméter ipari vizet adhat, a többi között olyan nagy fogyasztóknak, mint a kőbányai és a kispesti hőerőmű. a beruházás költségeit az érdekelt üzemek fedezik.

a beruházás során meg kell építeni egy új csővezetékét és bővíteni kell a gépházat, mégpedig úgy, hogy ne legyen semmiféle fennakadás dél-pesti ipari vízszolgáltatásában. a mintegy két kilométer hosszú, 800 milliméter átmérőjű cső fektetését, amelyhez júniusban láttak hozzá, még az idén befejezik. a jövő év végén már üzembe helyezhetik a korszerűsített, lényegesen bővített gépházat is, ahol még tartalék szivattyúegységeket is elhelyeznek. ezzel a bővítéssel dél-pezten a jelenlegi és a közeli években jelentkező igényeket ki tudják elégíteni.

/folyt.köv./

9.07/ju 9.7.66

-9-

me

bb 13. /az egész fővárost... 1. folyt./- szb

a vízművek tárgyat észak-pesti üzemekkel - elsősorban a megyeri, az újpesti hőerőművekkel, illetve a chinoin gyógyszerárúgyárral, mint a legnagyobb fogyasztókkal - és több más üzemmel az ipari vízellátás javításáról. több lényeges kérdésben már meg is egyeztek. előreláthatólag nem a jelenleg is működő észak-pesti ipari vízművet bővítik, hanem a kiscsizi vízműből adnak az üzemeknek napi 30 000 köbméter ivóvíz-minőségű tisztított vizet.

a vízműveknek az a véleménye, hogy előnyösebb és gazdaságosabb, ha egységesen és átfogóan intézik az ipari vízellátással kapcsolatos problémákat. megfelelőbben lehet megoldani a kérdést, mintha minden üzem maga telepítene kutakat. éppen ezért az egész főváros átfogó ipari vízvezeték-rendszerre kell kiépíteni. ennek során az üzemek esetleg nemcsak mechanikailag, hanem vegyileg is tisztított duna-vízhez jutnának. természetesen az ipari vízvezeték-rendszer költségeit az üzemek fedezik, a vízművek pedig a fejlesztésre szánt összeget olyan csökutrendszer telepítésére használja fel, amelynek segítségével szentendre szigetén igen kitűnő minőségű ivóvizet nyerhetnek. /mti/

bb 16. skandináv népvitorlás készül balatonfüreden

vid lk szb ki

1966. augusztus 1.

a magyar hajó- és darugár balatonfüredi egységének sporthajó üzemében a hajóasztalosok hazánkban eddig nem gyártott vitorlástípus mintadarabjának elkészítését kezdték meg. a hajótípus, amely a skandináv országokban népvitorlásnak számít, igen kedvező műszaki tulajdonságokkal rendelkezik. fedélzetén három utas foglalhat helyet, s az éjszakát is a vízijárművön tölthetik.

a mintadarabot külföldi versenyzők kérésére építik.
/mti/

9.12/ju g Jopac

-10-

Meg

bb 14. jön a medilux és a medifon - a magyar gombakkumulátorok nemzetközi sikere

sl sk vm vg

1966. augusztus 1.

a medicor művek világszabadalma a gombakkumulátor, nagy sikereket aratott. ezüstből és cinkből készülő gombnagyságú akkumulátorait hazánkban már sikeresen használják a zsebrádiókhoz, sok külföldi cég is elküldte képviselőit, hogy a miniatűr áramforrások, sőt a gyártási licenc vásárlásáról tárgyaljon. legutóbb egy nyugat-német céggel kötöttek megállapodást arról, hogy 1967. március 31-ig 230.000 dollár értékű akkumulátort szállít a medicor az nszk-ba. románia, amely jelenleg még nyugatról vásárol hasonló gyártmányt, mintákat kért a medicor-tól. nemrég érkezett levelükben már azt írják, hogy a próbaszállítmánnyal elégedettek és kilátásba helyezték, hogy a jövőben tőlünk vesznek akkumulátorokat hallásjavító készülékekhez.

a népszerűség oka, hogy a magyar ezüstcink akkumulátor áramfelvevőképessége kétszer akkora, mint a külföldi gyártmányoké, amelyek nikkal kadmiumból készülnek. többször tölthetők, élettartamuk is hosszabb. az idén már mintegy 300.000 gombakkumulátort, s ezekből nagyrészt teljes akkumulátor-telepeket gyárt a medicor. a legnagyobb sorozatban a japán gyártmányú és a madison rádiókhoz szükséges 80 milliamperesek készülnek, de megkezdték a szokásos rádióhoz való 300 milliamperes és a hallásjavító készülékekhez szükséges 50 és 20 milliamperes akkumulátorok gyártását is. az utóbbinak a mérete egészen kicsiny, feltűnés nélkül hordható.

a gombakkumulátorok felhasználásával érdekes új készülékek gyártását is rövidesen bevezeti a medicor. az egyik a medifon nevű orvosi készülék, amely a betegek vizsgálatánál a különböző zörejeket kiszűri és felerősíti. a másik egy gyufásdoboz nagyságú zseblámpa, a medilux. az utóbbinak a gyártása néhány hónap múlva kezdődik, amikor az egyesült ízzó szállítani tudja a hozzávaló három voltos izzólámpákat./mti/

9.15/ju

-11-

Meg

bb 13. /az egész fővárost... 1. folyt./- szb

a vízművek tárgyat észak-pesti üzemekkel - elsősorban a megyeri, az újpesti hőerőművekkel, illetve a chinoin gyógyszerárugyárral, mint a legnagyobb fogyasztókkal - és több más üzemmel az ipari vízellátás javításáról. több lényeges kérdésben már meg is egyeztek. előreláthatólag nem a jelenleg is működő észak-pesti ipari vízművet bővítik, hanem a kiscsillag vízműből adnak az üzemeknek napi 30 000 köbméter ivóvíz-minőségű tisztított vizet.

a vízműveknek az a véleménye, hogy előnyösebb és gazdaságosabb, ha egységesen és átfogóan intézik az ipari vízellátással kapcsolatos problémákat. megfelelőbben lehet megoldani a kérdést, mintha minden üzem maga telepítene kutakat. éppen ezért az egész főváros átfogó ipari vízvezeték-rendszert kell kiépíteni. ennek során az üzemek esetleg nemcsak mechanikailag, hanem vegyileg is tisztított duna-vízhez jutnának. természetesen az ipari vízvezeték-rendszer költségeit az üzemek fedezik. a vízművek pedig a fejlesztésre szánt összeget olyan csökkenérendszer telepítésére használja fel, amelynek segítségével szentendre szigetén igen kitűnő minőségű ivóvizet nyerhetnek. /mti/

bb 16. skandináv népvitorlás készül balatonfüreden

vid lk szb ki

1966. augusztus 1.

a magyar hajó- és darugyár balatonfüredi egységének sporthajó üzemében a hajóasztalosok hazánkban eddig nem gyártott vitorlástípus mintadarabjának elkészítését kezdték meg. a hajótípus, amely a skandináv országokban népvitorlásnak számít, igen kedvező műszaki tulajdonságokkal rendelkezik. fedélzetén három utas foglalhat helyet, s az éjszakát is a vízijárművön tölthetik.

a mintadarabot külföldi versenyzők kérésére építik.
/mti/

9.12/ju g IOPac

-10-

Me

bb 14. jön a medilux és a medifon - a magyar gombakkumulátorok nemzetközi sikere

sl sk vm vg

1966. augusztus 1.

a medicor művek világszabadtalma a gombakkumulátor, nagy sikereket aratott. ezüstből és cinkből készülő gombnagyságú akkumulátorait hazánkban már sikeresen használják a zsebrádiókhoz, sok külföldi cég is elküldte képviselőit, hogy a miniatűr áramforrások, sőt a gyártási licenc vásárlásáról tárgyaljon. legutóbb egy nyugatnémet céggel kötöttek megállapodást arról, hogy 1967. március 31-ig 230.000 dollár értékű akkumulátort szállít a medicor az nszk-ba. románia, amely jelenleg még nyugatról vásárol hasonló gyártmányt, mintákat kért a medicor-tól. nemrég érkezett levelükben már azt írják, hogy a próbaszállítmánnyal elégedettek és kilátásba helyezték, hogy a jövőben tőlünk vesznek akkumulátorokat hallásjavító készülékeikhez.

a népszerűség oka, hogy a magyar ezüstcink akkumulátor áramfelvételképessége kétszer akkora, mint a külföldi gyártmányoké, amelyek nikkell kadmiumból készülnek. többször tölthetők, élettartamuk is hosszabb. az idén már mintegy 300.000 gombakkumulátort, s ezekből nagyrészt teljes akkumulátor-telepeket gyárt a medicor. a legnagyobb sorozatban a japán gyártmányú és a madison rádióhoz szükséges 80 milliamperesek készülnek, de megkezdtek a szokásos rádióhoz való 300 milliamperekes és a hallásjavító készülékekhez szükséges 50 és 20 milliamperekes akkumulátorok gyártását is. az utóbbinak a mérete egészen kicsiny, feltűnés nélkül hordható.

a gombakkumulátorok felhasználásával érdekes új készülékek gyártását is rövidesen bevezeti a medicor. az egyik a medifon nevű orvosi készülék, amely a betegek vizsgálatánál a különböző zörejeket kiszűri és felerősíti. a másik egy gyufásdoboz nagyságú zseblámpa, a medilux. az utóbbinak a gyártása néhány hónap múlva kezdődik, amikor az egyesült ízzó szállítani tudja a hozzávaló három voltos izzólámpákat. /mti/

9.15/ju

-11-

Me

bb 15. a politikai akciók szerves részévé váltak a kisz-munkának vas megyében

vid hné vm fm

1966. augusztus 1.

a „vádoljuk az imperializmust, jelszóval indított politikai akció élénk visszhangra talált vas megye kisz-szervezetében. az ifjuság valamennyi rétege számos kezdeményezéssel kapcsolódott be a mozgalomba. a szombathelyi cipőgyár kisz-bizottsága például vietnami szolidaritási netet rendezett 1200 ifjumunkás részvételével. megyszerte szolidaritási gyűléseket, az imperialista agresszió ellen tiltakozó összejöveteleket tartottak. a középiskolások plakát- és tablőversenyén 80 tablő szemléltette a vietnami nép hősi harcát. a szombathelyi járás uttörői kiállításon mutatták be - e témával kapcsolatos - legjobb rajzaikat.

a vietnami műszakok eredményeként több mint negyedmillió forintot fizettek be a fiatalok a szolidaritási számlára. az amerikaiak agresszióját elítélő falragaszok, tablók minden városban és községben megtalálhatók. az irodalmi színpadok a vietnami nép iránti szolidaritás jegyében állították össze műsoraikat. ezek a politikai akciók szerves részévé váltak a kisz munkának vas megyében./mti/

- . -

bb 17. félszáznál több országban játszanak magyar sportlabdákkal

vid lk vm ki

1966. augusztus 1.

a simontornyai bőr- és szőrmefeldolgozó vállalatnál a jövőben ausztráliai, kanadai, algériai és marokkói megrendelésre is készítenek tv futball-labdákat, miután az elküldött minták megnyerték az ottaniak tetszését.

simontornyán a megrendelők kívánsága szerint 12, 18, 30 és 32 szeletes labdákat készítenek, s ezek félszáznál több országba jutnak el. a tolna megyei üzemben az idén százezer, jövőre pedig kétszázezer sportlabda készül kivitelre./mti/

- . -

bb 18. sorozatban készülnek a hidroglóbusok Lajosmizsén

vid lk vm ki

1966. augusztus 1.

a vizgépészeti vállalat Lajosmizsei gyáregységében az öntözőgépeken, a különféle szivattyukon és alkatrészekon kívül hidroglóbusokat is készítenek. a falvak, tanyaközpontok ivóvizellátásához most kezdték meg az ötven, illetve 100 köbméteres gömbtartályok sorozatgyártását. a kétféle méretű hidroglóbusból eddig százat rendeltek. ennek nagyobb részét a jövő év elején szállítják le. az idén 12 korszerű viztorony hagyja el a gyárat./mti/

- . -

9.22/ju

- 12 -

ms

bb 19. új módszer az elterjesztendő gyümölcsfajták értékelésére - kétszáz gyümölcs-fajtajelölt vizsgázik az idén

i ie vm ká

1966. augusztus 1.

új módszerrel, úgynevezett szintetikus ökonomiai mérőszám alkalmazásával értékelik a gyümölcs fajtajelölteket az országos mezőgazdasági fajtaminősítő intézetben. az új módszerű értékelésre egyrészt azért volt szükség, mert a nagyüzemi termelés új követelményei, a változó fogyasztói igények és a nemesítő munka fellendülése következtében nagymértékben megnőtt a minősítendő fajtajelöltek száma. az idei nyáron az intézet kísérleti állomásain és más mezőgazdasági üzemekben 17 féle gyümölcs mintegy 200 fajtajelöltjét vizsgáztatják.

a hagyományos eljárás azért sem felel már meg, mert az új gyümölcsfajták értéke igen sokféle, a szokásos módon pontosan meg sem határozható tulajdonságon és körülményen múlik. így például a gyümölcsstermelésben különösen nagy szerepe van a minőségi és a költség-tényezőknak, ezért ezek szintéziséből jövedelmezőségi mutatót alakítottak ki. a fajták természettudományi paramétereit - azaz olyan természetes tulajdonságait, mint például a gyümölcs nagysága, íze, színe, stb. - ökonomiai mérőszámokká alakítják át, a szintetikus ökonomiai mérőszám végső soron egyetlen matematikai képlet, amely legalább 20-30 tulajdonság alapján pontosan kifejezi a vizsgált gyümölcsfajtának a többihez viszonyított értékét, s azt is, hogy milyen tulajdonságaiból adódik a nagyobb vagy kisebb érték.

az új értékelési mód egyik legfőbb előnye, hogy a gyümölcsök tulajdonságait nem „önmagukban”, hanem a közönség igényeinek, ízlésének változásával, a kereslet-kinálat várható alakulásával összefüggésben minősítik. így például az őszibarack-fajtajelöltek értékelésénél figyelembe veszik, hogy a külföldön már tért hódított „divat”, nyomán néhány év múlva nálunk is inkább a sárgahusu fajtákat keresik majd, ugyanakkor azzal is számolnak, hogy előreláthatóan mennyi ár-differenciát ér majd ez meg a vásárlóknak. mint a példa is mutatja, az új értékelési módszer segítségével a mezőgazdasági üzemek olyan új gyümölcsfajtákat honosíthatnak majd meg, amelyekkel gyümölcsstermesztésük egyszerre biztosítja az üzemi jövedelmezőséget és a fogyasztói igények kielégítését./mti/

- . -

9.30/ju

- 13 -

ms

bb 20. járási rendelőintézet Komáromban

vid tr vm fm 1966. augusztus 1.

Komáromban megkezdték a megye második járási rendelőintézetének építését. ebben is - a dorogihoz hasonlóan - 17 orvos dolgozik majd. a 7,5 millió forintos létesítmény lényegesen javítja a város és a környező 28 község egészségügyi ellátását. nemcsak az eddig szétszórtan tartott rendeléseket tudják összevonni, hanem több hely és idő jut a kórházi ápolásra szoruló betegeknek is. a szőnyi járási kórházban ugyanis megszüntethetik az ambuláns rendeléseket./mti/

- . -

bb 21. határidő előtt készül el az új tizezer köbméteres gáztartály szombathelyen

vid lk vm ki 1966. augusztus 1.

Szombathelyen gyors ütemben épül az új, tizezer köbméteres gáztartály, amelyet a győri vagongyár szerelői az eredeti szeptember 30-i határidő előtt két héttel átadnak. erre az időre üzembe helyeznek egy új földgázbontó berendezést is.

A tervek szerint a gázgyár 1968-ra jelenlegi helyéről kiköltözik a szállási peremkerületbe, ahol minden igényt kielégítő korszerű gázmű épül./mti/

- . -

bb 22. vízügyi múzeum szervezését kezdték meg nyíregyházán

vid lk vm ki 1966. augusztus 1.

A felsőtiszavidéki vízügyi igazgatóság kezdeményezésére vízügyi múzeum szervezését kezdték meg nyíregyházán. felkutatják, összegyűjtik, majd állandó kiállításon mutatják be a felsőtiszavidék ármentesítésével, belvízrendezésével, folyamszabályozásával kapcsolatos emlékeket. az igazgatóság máris értékes gyűjteménnyel rendelkezik. ebben az ármentesítéssel és építkezésekkel kapcsolatos tárgyaktól, a tagosítási térképeken át a különféle pecsétnyomókig és hagyományos halászszerszámokig sok minden megtalálható. a gyűjteménynek természettudományi szempontból is érdekes darabja egy megkövesedett óriás csiga. átmérője 23 centiméter. az ecsedi lápból került elő csatornázási munkák közben./mti/

- . -

9.32/ju

-14-

bb 23. viziuton szállítják az alföldi kőolajat

vid lk vm ki 1966. augusztus 1.

uszályokra helyezték, egyenként 100 vagon ürtartalmu tartályokba fejtik a kőolajat a szegedkörnyéki olajmezőkön. a termelő kutak zöme a tiszta két partján van. különösen a balparton, a maros-tisza közén furt kutak olajhozamának elszállítása okozott gondot az utak rossz állapota miatt és költséges is volt. a nagyalföldi kőolajtermelő vállalat ezért a mahart-tal kötött megállapodást a kőolaj elszállítására. a kitermelt kőolajat, saját nyomásával, közvetlenül a tiszán lehorgonyzott tartályuszályokba fejtik és titelen át továbbítják a szőnyi olajfinomítóba./mti/

- . -

bb 24. a belvízkár ellenére teljesíti negyven és félmillió forintos áruértékesítési tervét a füzesgyarmati vörös csillag tsz

vid ká sk vm 1966. augusztus 1.

A körös-vidék egyik legjobban gazdálkodó termelőszövetkezetében, a 10.000 holdas füzesgyarmati vörös csillag tsz-ben igen nagy károkat okozott a belvíz. csupán búzából másfélmillió forint értékű volt a kiesés. a szövetkezet tagsága ekkor vállalta: úgy dolgoznak, hogy a nagyarányú belvízkár ellenére teljesítik negyven és félmillió forintos áruértékesítési tervüket.

A terven felül vetett napraforgóból legalább negyedmillió forint bevételt várnak, a tarlóba vetett zöldbabból, uborkából 1.100.000 forint lesz a többlet. terven felül 45 vagon sörárpát értékesítettek, a tehenészetben havonta 120.000 forint plusz bevételt érnek el.

A szövetkezet eddig 15 millió forint értékű árut értékesített, s az év végéig meglesz a negyven és félmillió./mti/

- . -

bb 27. kimagasló eredmények a szombathelyi téglagyárban

vid lk vm ki 1966. augusztus 1.

A szombathelyi III-as számú téglagyár dolgozói a kongresszusi versenyben kiemelkedő eredményeket értek el. az első félévben kétmillió téglával gyártottak többet a tervezettnél. a kemencemunkások az idén, azonos körülmények között, átlagosan havonta 400 000 téglával égettek többet, mint az elmúlt évben.

Kitűnő munkát végez a kongresszusi versenyben a falazóblokk-gyártó brigád is. falazóblokkból a havi tervük 500 köbméter, s eddig még minden hónapban ezer köbmétert gyártottak./mti/

- . -

9.40/ju

-15-

bb 25. 1600-as évekből származó, színes kályhacsempék a sárospataki trinitárius kolostorban

vid j vm fm

1966. augusztus 1.

a sárospataki rákóczi-várkastély egykori trinitárius kolostorát a szerzetesrend megszűnése óta gazdasági helyiségeknek és lakásoknak használták. az 1650-es évekből származó épületet most szállodává alakítják át. a hajdani szerzetesi cellákat izléses szobákká rendezik be, hideg-melegvízű mosdókkal, beépített szekrényekkel, korszerű konyha, étterem és bárhelyiség áll majd a vendégek rendelkezésére. az átépítési munkákat az országos műemléki felügyelőség irányításával már megkezdték. földkitermelés során mintegy két méter mélységben középkori lakóépületek nyomaira bukkantak. a magyar nemzeti múzeum régészei a középkori házmaradványok között több - 1600-as években készített, szárnyas angyalfej-domborművel díszített - zöldszínű kályhacsempét találtak csaknem teljesen ép állapotban. a leletek azért érdekesek, mert ilyen típusu, rézoxid tartalmu zöld ólommal bevont csempék még nem kerültek elő patakon. az ásatásokat öt méter mélyséig folytatják, s a régészek remélik, hogy további értékes leletekre bukkannak./mti/

bb 26. egymillió százezer forint értékű társadalmi munkával készült el a vaskuti vízműrendszer

vid tr vm fm

1966. augusztus 1.

a községfejlesztés újabb nagyszerű eredménye született meg a bajai járásban. vaskuton - a járásban immár ötödikként - elkészült az egész falut behálózó vízvezetékrendszer. Létrehozására 1960 óta mintegy 3.700.000 forintot költöttek. minden utcában van vízvezeték, s faluszerte 59 kifolyó ad jó ivóvizet. a termelőszövetkezetekben dolgozó családok otthonaikba is beköttetik a vizet. eddig már 210 lakás konyhájában és fürdőszobájában szerelték fel a vízcsapokat. most további 125 család várja a vízbevezetést. a vaskuti vízmű egyébként - a lakosság példás összefogásának eredményeként - három évvel korábban lett készen a tervezettnél. a társadalmi munka értéke meghaladja a 1.100.000 forintot./mti/

9.45/ju

-16-

bb 28. új vizsgálatok a robbanások megelőzésére a tatabányai bányákban

vid lk vm ki

1966. augusztus 1.

a bányászat egyik legnagyobb ellensége, a sujtólég elleni védekezést megnehezíti, hogy a metán sokszor alattomosan, más gázokkal keveredve jelentkezik. előfordul, hogy csak lényegtelen százalékban mutatható ki, s a következő pillanatban mégis bekövetkezik a robbanás. a szakemberek világszerte évek óta kutatják ennek okát. így jöttek rá arra, hogy a kisebb százaléknál metán is robbanásveszélyes, ha hidrogénnel vagy nehéz szénhidrogénnel keveredik.

ezért a tatabányai szénbányászati tröszt bányamentő állomása - országosan elsőként - nagyarányú hidrogén-felméréshez kezdett. sorra veszik a tröszt bányáiban mindazokat a helyeket, ahol metánáramlásra számítani lehet és megállapítják, milyen arányban vannak jelen más gázok. a hidrogén és a metán együttes előfordulásánál a gázok szétválasztására, százalékos előfordulásának megállapítására alkalmas berendezéssel azonban nem rendelkeznek. ezért a mentőállomás dolgozói egy csehszlovák gázkromatográfiai berendezést alakítottak át erre a célra és ezzel három perc alatt elvégzik a szükséges vizsgálatot. több ezer légmintát vesznek és úgy számítják, három-négy hónap alatt feltérképezik a tröszt egész területét. egy-két századnyi hidrogénelőfordulást még figyelmen kívül hagynak, de ahol metánnal együtt fél százaléknál is találják, ott megváltoztatják a biztonsági rendszabályokat. ezeken a helyeken betiltják, például az eddig metánmérésre használt interferométer alkalmazását, mert ez egyenlő metán és hidrogénelőfordulás esetén egyik gáz jelenlétét sem tudja kimutatni./mti/

bb 29. hálózár a dunánál

vid ká sk vm

1966. augusztus 1.

a paksi halászlé-tsz hálózárrel védi a bölcskei holtágban levő halait a duna esetleges áradásától. ebben a halastóban 200.000 forint értékű kárt okozna az áradás, ha bejutna a duna vize és magával sodorná a tenyészpontyokat, harcsákat. a halászlé-tsz szövetkezet munkacsoportja a töltés tetején és a sziget alacsonyabb pontján hálót feszített ki mintegy 300 méter hosszúságban./mti/

9.50/- szb

-17-

bb 30. a bányaiipari dolgozók szakszervezete

gk cz vm

1966. augusztus 1.

elnökségének meghívására hazánkba érkezett az angol országos bányász szakszervezet három tagú küldöttsége. a küldöttséget thomas william paynter főtitkár vezeti. a küldöttség tanulmányozza a magyar bányászok munkáját és életkörülményeit./mti/

bb 31. vasuti baleset

gk vm cz

1966. augusztus 1.

a soroksári uti vasutállomásról kiinduló és a ferencvárosi pályaudvar felé tartó tehervonat a jelzőlámpa megállította. amikor szabaddá vált az út a teherszerelvénnyel az emelkedő pályára miatt nem tudott megindulni. a segítség céljából utána menesztett dieselgép a tehervonatnak ütközött. a baleset következtében vámos andrás 32 éves zárfékes, városlódi lakos - aki a tehervonaton teljesített szolgálatot - súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították. az ütközéskor két kocsi kisiklott. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

bb 32. kidobta a robogó vonatból

t fe lk ju cz

1966. augusztus 1.

szabó sándor 32 éves nagyecsed-i lakos a budapest - záhony között közlekedő vonaton összeszólalkozott jónás istván 34 éves segédmunkás, nyiradonyi lakossal, akit püspökkladány és kaba állomások közötti útvonalon kidobott a robogó vonatból. jónás istván olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházban meghalt.

a rendőrség szabó sándort őrizetbe vette és a vizsgálatot tovább folytatja./mti/

bb 33. fürdés közben a vízbe fulladt

t fe lk ju cz

1966. augusztus 1.

balogh péter 26 éves mezőgazdasági munkás, csatneki lakos az ercsi határában levő váli-csatornában./mti/

11.45/ju

-18-

bb 35. dobi istván, az elnöki tanács elnöke

lk vm sr

1966. augusztus 1.

táviratban fejezte ki jókívánságait christophe soglo tábornoknak, a dahomey köztársaság elnökének a dahomey-i nemzeti ünnep alkalmából./mti/

bb 34. sok halálos és súlyos közlekedési baleset a hét végén

t fe lk ju cz

1966. augusztus 1.

az esős napokat követő hétfői szép idő a kirándulók ezreit vonzotta a szabadba. a megnövekedett gépjárműforgalommal együtt sajnos növekedett a közúti balesetek száma is.

a borsodnádasi és szentdomonkos községek közötti útvonalon figyelmetlenül vezette motorkerékpárját érsekbaró andrás 25 éves bányász, szabálytalanul előzött és összeütközött egy autóbusszal. a karambol következtében a motorkerékpár vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

keszthely és balatonszentgyörgy között a sorompó nélküli vasuti átjáróban figyelmetlenül vezette motorkerékpárját heinrich istván 55 éves keszthelyi lakos és nekiütközött egy gyorsvonatnak. heinrich istvánné, a motorkerékpár utasa a helyszínen belehalt sérüléseibe, a motorkerékpár vezetője a kórházba szállítás után ugyszintén meghalt.

nyiregyháza és tiszavasvári közötti műuton márföldi erzsébet 18 éves segédmunkás kerékpárjával szabálytalanul kanyarodott egy személygépkocsi elé, amely elütötte. a fiatal leány-sérüléseibe a kórházba szállítás után mrghalt.

nagyréde községben figyelmetlenül vezette édesapja személygépkocsiját balogh pál 19 éves technikai hallgató és elütötte agács lajos 24 éves tsz-tagot, aki sérüléseibe a helyszínen meghalt. a rendőrség balogh pált őrizetbe vette és a vizsgálatot tovább folytatja.

miskolcon szabálytalanul vezette a borsod megyei építőipari vállalat dömperét vajda dezső 22 éves dömpervezető, felsőlőzsolcai lakos. kanyarodás közben összeütközött egy motorkerékpárral, amelyet huszár tiber 23 éves bányász, alberttelepi lakos vezetett. az összeütközés következtében huszár tiber olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás közben meghalt, a motorkerékpár utasa, tomcsik imre 23 éves bányász is könnyebben megsérült. a rendőrség vajda dezsőt őrizetbe vette.

/folyt. köv./

12.30/ju

-19-

/bb 34. sok halálos....1.folyt./vm

tázlár község határában ittasan vezette motorkerékpárját gábor gyula 47 éves erdész és behajtott egy vele szemben szabályosan közlekedő autóbuszba. gábor gyula olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás után meghalt.

tereske község határában a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette motorkerékpárját berta ignác 37 éves italboltvezető, érszekvadtéri lakos és egy utszéli jelzőtáblának ütközött. eközben olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

cegléd és csemő községek közötti útvonalon varga dániel 54 éves tsz-tag, ceglédi lakos segédmotoros kerékpárjával irányjelzés nélkül, féktávolságon belül egy motorkerékpár elé kanyarodott, amelyel összeütközött. varga dániel sérüléseibe a helyszínen meghalt. a másik motorkerékpár vezetője, czakó lászló mihály 20 éves tsz-tag, ceglédi lakos is súlyosan megsérült.

a jánoshalmi vasútállomás közelében ittasan haladt a vasuti vágányok mellett tanács vince 34 éves segédvájár, tataházi lakos és egy tehervonat elütötte. a szerencsétlenül járt ember sérüléseibe a kórházba szállítás közben meghalt.

budapesten a iii. kerületben a mátyás király ut és a berzsenyi dániel utca kereszteződésénél sebestyén erzsébet 21 éves gépmunkás szabálytalan helyen ment át az uttesten és egy motorkerékpár elütötte. súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a xvi. kerületben a szlovák uton mustár lászló 19 éves villanyszerelő egy pótkocsis vontatóval elütötte skotnyár györgyné 25 éves eladót, akit súlyos sérüléssel szállítottak kórházba.

a xiii. kerületben a béke ut és a rokolya utcai villamosmegállóban özv. faragó jánosné 62 éves nyugdíjas egy mozgó 12-es villamosról lelépett, a kocsni kerekei alá került és súlyosan megsérült.

a vi. kerületben a lenin körut és a majakovszkij utca kereszteződésénél özv. jenei kálmánné 77 éves nyugdíjas szabálytalan helyen ment át az uttesten és egy személygépkocsi elütötte. az idős asszonyt súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a xi. kerületben a móríciz zsigmond körtér és a villányi ut kereszteződésénél both vilmos 41 éves lakatos motorkerékpárjával szabálytalanul változtatta a forgalmi sávot és összeütközött egy személygépkocsival. a karambol következtében both vilmosné gépmunkás, a motorkerékpár utasa súlyosan megsérült./mti/

12.46/- szb

-20-

bb 36. dr.kovács endre lengyel kitüntetése

t bc lk vm sr

1966. augusztus 1.

dr.kovács endre kossuth-díjast, a történettudomány doktorát, a magyar tudományos akadémia történettudományi intézetének osztályvezetőjét a lengyel irodalom magyarországi népszerűsítésében és a lengyel-magyar történelmi kapcsolatok kutatásában szerzett kimagasló érdemei elismerésül a lengyel népköztársaság államtanácsa a polonia restitutó érdemrend tiszti keresztjével tüntette ki.

a kitüntetést jerzy zielinski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője hétfőn a nagykövetségen nyújtotta át. a kitüntetés átadásánál jelen voltak a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézete és a magyar tudományos akadémia képviselői./mti/

- . -

bb 37. dobi istván, az elnöki tanács elnöke

lk vm sr

1966. augusztus 1.

svájc nemzeti ünnepe alkalmából táviratban fejezte ki jókívánságait hans schaffner-nek, a svájci államszövetség elnökének./mti/

- . -

13.15/ju

-21-

W

bb 38. időjárásjelentés

hné vm 1966. augusztus 1.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 1-én, hétfőn délután 12 órakor:

mérsékelt meleg idő

Közép-európa fölött átmenetileg kisebb magasnyomású légköri képződmény épült fel. ez leszálló légmozgásával derültebb, szárazabb időt biztosít. az északeurópai partvidékek időjárása egy nagy ciklon rendszer hatására változékony, hűvös, csapadékos. nyári meleg csak a földközi tenger térségében és a szovjetunió európai részén van.

hazánk felett vasárnap változóan felhős volt az ég. észak-nyugati határainknál csak 1-2, a dunántúlon 6-10, máshol 10-12 óráig át sütött a nap. egy-két helyen kisebb eső is esett, majd a délutáni órákban a duna-tisza közén zivatarok alakultak ki. a lehullott csapadék mennyisége általában 10 mm alatt maradt, mohácsról 13, kiskunhalasról 16 mm csapadékot jelentettek. a hőmérséklet napközben a dunántúlon 18-25, máshol 25-27 fokig emelkedett. ma hajnalra az alföldön 12-17, máshol 10-14 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt kevés volt a felhő, a hőmérséklet 11 órára 20-25 fokig emelkedett.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 18.1 fok volt, 3-6 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, mérsékelt süllyedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 20 fok volt.

várható időjárás kedden estig: változóan felhős idő, szóróványosan előforduló esővel, zivatarral. mérsékelt, időnként élénk nyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-17, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 21-26 fok között.

a duna vizállása hétfőn reggel budapestnél: 704 cm./mti/

13.20/- szb

-22-

bb 39. ankét magyarországról, japán kulturális bemutatók, diáktalálkozó - az eszperantisták hétfői rendezvényei

t tf gg vm sr 1966. augusztus 1.

hétfőn több irányban folytatódott az eszperanto világkongresszus munkája. délelőtt a róza ferenc művelődési házban a nemzetközi nyári egyetemen előadást tartott a világhírű szovjet nyelvészprofesszor, e.bokareev. a művészeti fesztivál alkalmából japán eszperantisták bemutatót rögtönöztek az európaiaknak különleges hangzása, ikebana, „műfajból”, „ami nem más, mint virágművészet, mértani rend szerinti tetszetős komponálása szebbnél-szebb „virágkölteményeknek”, „ volt ismertető a japán szépirodásból és számolásból is. érdekes eseménynek számított az amatőr szavalók vetélkedője.

népes testülettel ült össze közgyűlésre - ugyancsak hétfőn - az egyetemes eszperanto szövetség/ uea/: mérlegre tették az előző világtalálkozó nyomán kibontakozott eszperantista kezdeményezéseket, megelégedéssel nyugtázták például az unesco-nak küldendő eszperantopetició másfél éves aláírásgyűjtési akcióját.

kisebb-nagyobb csoportok tucatjai autóbusszal városnéző sétán jártak. a mémosz székház zamenhofról elnevezett termében sok érdeklődő jelenlétében zajlott le a magyarországi életéről, kulturájáról, természeti szépségeiről tájékoztató ankét. a világbéke eszperanto mozgalom nemzeti csoportjai a nemzetközi helyzetet elemezve megbélyegezték az amerikaiak szégyenteljes vietnami agresszióját. szakmai tanácskozásuk volt az építészeknek, az orvosoknak, a gyógy-szerészeknek, a diákoknak. a színházi előadások mellett sokaknak szerzett maradandó művészi élményt a zenével illusztrált előadás chopin életművéről./mti/

- . -

bb 42. megkezdődött a silózás a körösök vidékén

vid ká sk vm

1966. augusztus 1.

beérett a silókukorica a körösök vidékén: a gazdaságok megkezdtek a betakarítást. a szarvasi kísérleti gazdaság határában hétfőn tíz járvasilózó látott munkához. a belviz erősen megviselte a silókukorica földeket, ennek ellenére a leggyengébb táblán is elértek a holdankénti 100 mázsás, a belviztől mentes táblákon pedig a 300 mázsás terméket. a szarvasi gazdaság fővetésű silókukoricából 200.000 mázsánál többet tartósít az idén. a mezőhegyesi állami gazdaságban 12 géppel kezdték meg a tápdus zöldtakarmány betakarítását./mti/

- . -

14.20/ju

- 23 -

bb 40. a kerepesi temetőben helyezték el csontváry hamvait
t s gk vm sr
1966. augusztus 1.

hétfőn a kerepesi temető művészparcellájában helyezték el a magyar képzőművészet nagy alakjának, csontváry kosztka tivadar festőművésznek hamvait. most művészetéhez méltóan ott kapott síremléket, ahol a magyar kultúra legkiválóbbjai nyugszanak.

a kegyeletes ünnepségen ott volt köpeczi béla, az mszmp központi bizottsága kulturális osztályának vezetője, aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, dr. kerek gábor, a fővárosi tanács népművelési osztályvezetője, s kulturális és művészeti életünk több más ismert személyisége.

dr. vayer lajos egyetemi tanár, a művészettörténeti tudományok doktora méltatta csontváry kosztka tivadar munkásságát, életművét, majd a sirhantont a képzőművész társadalom képviselői elhelyezték az emlékezés virágait./mti/

...

bb 41. somogyban hétfőtől ismét teljes erővel folytatják a gabonabetakarítást

vid ká sk vm
1966. augusztus 1.

somogyban a múlt héten a nagy esőzések és a viharos időjárás miatt szünetelt a mezőgazdasági munka, csak a hét végén kezdődhetett meg a keresztekbe rakott és rendeken fekvő kalászosok szárogatása. hétfőn reggelre a harmadik napja tartó szeles, napos időjárásban annyira felszikkadt a nedves föld, hogy ismét teljes erővel folytathatták a gabona betakarítását. több termelőszövetkezetben és állami gazdaságban gépatcsoportosításokat hajtottak végre a munka meggyorsítására, egyes helyeken pedig a kombájnok a tarló keresztekben is csépelik a termést. a megye legnagyobb állami gazdaságában, lábodon, ahol még több mint másfélezer holdnyi kenyérgabona várja az aratást, hétfőn reggel 18 kombájn látott munkához. a kaposvári állami gazdaság 13 kombájnosa július 18-ától a környező termelőszövetkezeteknek és társzervezeteknek segít. srakta sándor, a gazdaság legjobb kombájnosa hétfőn a kassói termelőszövetkezetben elérte a 160 vagonos teljesítményt./mti/

...

14.25/ju

-24-

me

bb 43. negyvenhárom év után átadta a „stafétabotot”,
t vid sr sk vm sr
1966. augusztus 1.

hétfőn 63 éves korában nyugdíjba vonult kovács géza eperjeskei pedagógus, általános iskolai igazgató. negyvenhárom évet töltött a katedrán, s ebből 37 évet eperjeskén. számtalan olyan tanítványa volt a községben, akit kétszer is tanított; huszonöt-harminc évvel ezelőtt mint kis iskolást és az utóbbi években a dolgozók iskolájában. kovács géza nyugdíjba ment, átadta a „stafétabotot”, három lánya folytatja apja hivatását; fehérgyarmaton, illetve mátészalkán tanítanak./mti/

...

bb 44. szabadidő tanfolyam

vid tr vm sr
1966. augusztus 1.

hétfőn komáromban „szabadidő tanfolyam”, indult a kisz komárom megyei bizottságának rendezésében. az alapszervezetek kulturális elősei olyan témákról hallgatnak előadásokat, vesznek részt a vitákban, amelyek elősegítik a fiatalok szabadidejének kulturált, hasznos eltöltését. a tanfolyam zárónapján elmondják a fiatalok, mit kérnek, mit javasolnak ahhoz, hogy érdekesen tölthessék el a fiatalok szabadidejüket./mti/

...

bb 45. a tatabányai fényes fürdőtelep

vid tr vm sr
1966. augusztus 1.

cementgyári vikendházában hétfőn új lakók költöztek. a tatabányai cement- és mészmű dolgozói negyven besztercebányai általános iskolást az ottani cementgyár dolgozóinak gyermekeit két hétig látják vendégül. a két üzem dolgozói évek óta párosversenyben vannak és gyakran látogatják meg egymást. tavaly a magyar pártások töltötték két hetet besztercebányán. a nyaraláshoz a pénzt az üzemi nőtanács, kisz, szakszervezet társadalmi munkával teremtette elő./mti/

...

14.30/ju

-25-

me

bb 46. új benzinkut balatonfüreden

vid lk vm ki

1966. augusztus 1.

Balatonfüred határában, a Baricskai-csárda és a kemping közelében, a műút mellett új benzinkut készült el. a töltőállomást már igénybe vehetik a nemzetközi nagytábor autós-turistái./mti/

bb 47. szőnyegek, kötöttolmik, csipkék az ndk-ból - a Viratex áru-
kinálatának budapesti bemutatója

t sz lk vm vg

1966. augusztus 1.

A magyar vásárlók körében keletkezett az ndk-ból származó textil-
árak, kötöttolmik, függönyök, szőnyegek, csipkeszövetek, amelyeket
növekvő mennyiségben vásárolja a külkereskedelem, hogy gyarapítsa a
hazai gyártmányok választékát. a jövő évben forgalomba kerülő áru-
készletről most gondoskodnak a kereskedelmi szervek. ezt megkönnyíti,
hogy az ndk egyik textilimportőre a Viratex vállalat még az őszi
lipcsei vásár előtt elküldte budapestre új árukollekcióját. a vállalat
képviselői az ndk budapesti nagykövetségének kereskedelem-politi-
kai osztályán kiállítást rendeztek, s ugyanott hétfőn Erich Kubla,
a Viratex vezérigazgatója hétfőn sajtótájékoztatót tartott.

- hetvenöt országba szállítjuk a Viratex exportcikkeit - mondotta,
amelyek előállításával 500 ndk-beli üzem foglalkozik. a legnagyobb
vásárlók a szocialista országok, s az oda irányuló exportunk az
utóbbi nyolc évben megháromszorozódott. Magyarországon különösen a
szőnyegek, butorszövetek, kötöttolmik, csipkék, női fehérneműk és
harisnyafélék iránt tapasztalunk érdeklődést. az 1967-es exportot
most készítjük elő és várhatóan a Hungarotex, valamint a Konsumex
az eddigénél is nagyobb mennyiségeket köthet, tehát a vásárlók több
ndk gyártmányú textilát találhatnak majd a magyar üzemekben. áru-
kinálatukban helyet kapott néhány új termék is, például fényálló
szintetikus függöny, dederon szőnyeg, a Ranowa elnevezésű, hangtompí-
tó hatású padlókérpít, az ugyancsak szintetikus anyagokból szőtt
butorkárpítszövetek, valamint a kötöttolmik új, divatos változatai,
amelyek közül a fehérneműket, fürdőtrikókat és pulóvereket a német
manekének a sajtótájékoztató alkalmával is bemutattak./mti/

15.--/- szb

-26-

bb 48. szolnoki delegáció utazott Tallinnba

vid gk vm zs

1966. augusztus 1.

csáki Istvánnak, az MSZMP központi bizottsága tagjának, a
szolnok megyei pártbizottság első titkárának vezetésével öttagú
delegáció utazott hétfőn szolnok testvérvárosába, Tallinnba. az
észti szovjet szocialista köztársaság fővárosa és szolnok között
az utóbbi években gyümölcsöző kapcsolatok alakultak ki, amelye-
ket most tovább akarnak fejleszteni. rendszeressé kívánják tenni
a kölcsönös segítségnyújtást, a kölcsönös tájékoztatást, a kultúra és a
tudományos munka területén. előreláthatólag megállapodást kötnek
Tallini üzemekkel, termelőszövetkezetekkel, kulturális, egészség-
ügyi és oktatási intézményekkel, hogy alakítsanak ki közvetlen
kapcsolatot szolnok megye hasonló intézményeivel. a delegáció kez-
deményezi, hogy minél több Tallinni dolgozó látogasson el a jövőben
a Tisza-tájjra és a szolnok megyeiek közül is mind többen ismerjék
meg az észti szovjet szocialista építő munkáját, természeti szépségeit.
/mti/

bb 50. magángépkocsik karbantartását is vállalja az aköv bala-
tonfüredi javítóműhelye

t hbj/hné/m/vg

1966. augusztus 1.

az országban nagy idegenforgalom idején kevés a szervizállomás
és a javítóműhely, így a magángépkocsik karbantartása eléggé
nehézséges. az autófenntartó ipari tröszt ugyan igyekszik, még pedig
elég sikeresen, bővíteni a szervizhálózatát, azonban a probléma
teljes megoldása igen nagy összegeket igényelne. a kpm autóközle-
kedési vezérigazgatóság vizsgálta, hogy a telepein lévő gépek, be-
rendezések kihasználásával hogyan tudna az autófenntartó ipari tröszt,
végső soron pedig a magángépkocsi tulajdonosok gondjain enyhíteni.
esetleg lehetőség nyílik erre, hogy ha néhány javítótelepen két,
illetve három műszakra térnek át és az autóközlekedési vállalatok
saját javítási feladataik elvégzése után magángépkocsikat is karban-
tartanak.

most kísérletként a balatonfüredi aköv javítóműhely magángépko-
csikat is fogad javításra. erre különösen nagy szükség lesz
a következő napokban, illetve hetekben, amikor a balatonfüredi
nemzetközi camping-kongresszus idején ezernél több kocsi tartó-
zódik Balatonfüreden és környékén. az új rendszer ünnepélyes be-
vezetésekor tapolcai kálmán, a kpm autóközlekedési vezérigazgató-
ság vezetője hangsúlyozta, hogy ha a füredi tapasztalatok biztatóak
lesznek, akkor még az idén az ország különböző részén több aköv-
telep szolgáltatásokat nyújt magángépkocsitulajdonosoknak is.
/mti/

15.45/s
1170 L-1

- 27 -

bb 49. új orvosi rendelőt avattak ajakon

vid/sk/s zs cz 1966. augusztus 1.

korszerű orvosi rendelőt és lakást adtak át hétfőn rendelkezésének ajakon. építésére 550.000 forintot költöttek./mti/

--

bb 51. fiatal pedagógusok eskütétele

vid/zs/j/s zs cz 1966. augusztus 1.

hétfőn szerte az országban ünnepi külsőségek között tettek esküt a megyei, a járási és a városi tanácsok oktatási vezetői előtt azok a fiatal nevelők, akik az új oktatási évben kezdik meg a tanítást. szabolcs megye tanintézetében és óvodáiban őszől kezdve 197 új fiatal pedagógus foglalkozik a gyerekekkel. hétfőn valamennyiüket fogadták az érintett tanácsok illetékesei, s tájékoztatták őket a megye oktatásügyi helyzetéről, a következő tanév feladatairól. az ifjú óvónők, tanítók és tanárok az ünnepi aktus után felkeresték leendő munkahelyüket, ahol nagy szeretettel fogadták őket.

fejér megyében szeptembertől kezdve 101 új pedagógus áll majd katedrára. közülük hatvanhárman az általános, harmincegyen a középiskolákban tanítanak majd, az óvodákban pedig heten látnak munkához. a fiatal pedagógusok 70 százaléka falusi iskolákban oktatja majd a diákokat.

bensőséges ünnepségen köszöntötték a tantestületek új tagjait somogy megyében is. a megyei tanács dísztermében böhm józsef, a tanács végrehajtó bizottságának elnöke üdvözölte a megyébe került 80 pedagógust, majd a leendő kis tanítványok virágokkal kedveskedtek az ifjú nevelőknek, akiknek tiszteletére az ünnepi fogadalomtétel után a kilian györgy ifjusági házban a megye társadalmi és tömegszervezetei fogadást rendeztek.

zala megyében hétfőn 120 fiatal nevelőt fogadtak. munkába állásukkal az új tanévben tetemesen javulnak az oktató-nevelő munka személyi feltételei a megye általános és középiskoláiban. a most végzett pedagógusok valamennyien megkapták már beosztásukat. a 22 középiskolai tanár közül például tíz falusi középfoku tanintézetben - a letenyei, a lenti, a pacsai és a zala-szentgróti gimnáziumban - kezdi meg a tanítást.

/folyt.köv./

16,00/m

160 i Zala

- 28 -

bb 51./ fiatal pedagógusok.../ 1.folyt./s

tatabányán a megyei tanácsnál kerekén száz fiatal tanár, tanító, illetve óvónő tett hétfőn ünnepélyes esküt. így szeptembertől kezdve 2700 fővel emelkedik a megyében dolgozó pedagógusok száma. az új nevelők egy része az ősszel nyitló új iskolákban lát munkához.

a kiskunsági tanyasi iskolákban oktatja majd a gyerekeket bács megye 114 új pedagógusának jelentős százaléka. a fiatal pedagógusok közül 41 általános iskolai tanító, s valamennyien a bajai felsőfoku tanítóképző intézetben nyerték el diplomájukat./mti/

--

bb 52. a lottó jutalomSORSOROLÁS főnyereményei

sl/sk/s vg cz 1966. augusztus 1.

a lottó júliusi jutalomSORSOROLÁSÁT hétfőn nádor utcai székházában tartotta a sportfogadási és lottó igazgatóság. a húzásokon a 30. heti szelvények között összesen 1210 nyereményt sorsoltak ki. a főnyereményeket - három öröklakást és három személygépkocsit - a következő szelvények tulajdonosai nyerték:

háromszobás öröklakás a xi. kerület mohai ut 85. szám alatt épülő kertés társasházban : 5,810.343 és 6,377.677.

kétszobás öröklakás a mohai uti társasházban : 3,832.147.

trabant limousine személygépkocsi : 4,001.651 és 7,774.627.

trabant combi : 4,092.211./mti/

--

16.04/s

160 i Zala

- 29 -

bb 53. kilencszáz vagon aprómag a duna-tisza közéről

vid/ká/tr/s cz

1966. augusztus 1.

az ország legnagyobb aprómagtermő körzetében, a duna-tisza közén megkezdtek a vetőmagvak begyűjtését, cséplését, a napfényes vidéken az idén több mint negyvenféle szántóföldi növény magját szaporították az állami és termelőszövetkezeti gazdaságok. ezenkívül különböző egynyári virágokból huszfélet termesztettek, nagyrészt exportra. a magtermelő üzemekben most a lencse, a repce, a szöszbüköny, a nyulszapuka és a baltacim cséplése tisztítása van soron. a nedves időre rendkívül érzékeny magvak cséplése, tárolása nagy körültekintést igényel. a betakarításnál leginkább a kombájnoknak veszik hasznát. az erre a célra átalakított arató-cséplőket gumiverőlécekkal szerelték fel, s így nem tesznek kárt a magvakban.

a becslések szerint mintegy 900 vagon aprómagot gyűjtenek be az idén bács megyében./mti/

.-

bb 54. aratási finis békés megyében - három műszakban dolgoznak a gabonaszárító berendezések

vid/ká/sk /s cz

1966. augusztus 1.

az aratás finisében nehéz küzdelmet folytatnak a felázott talajjal békés megye gazdaságai. a gyakori esőzés miatt a múlt héten alig sikerült valamit lelopkodni a gabonaföldekről. hétfőn végre kisütött a nap, visszatért a nyáris szép idő, de békés megye változatos talajain még ekkor sem lehetett általánosan aratni. az orosházi járásban munkába állt mind a kilencven kombájn, a szeghalmi járás erősen kötött szikes talaján azonban csak kedden folytathatják a kombájosok az aratást. szeghalmon, véstő, biharugra, okány és több más község határában láncfalpas traktorok vontatták ki az ázott talajon elült kombájnokat.

a gabonaszárítók megyeszerte három műszakban dolgoznak. csupán a felvásárló telepek berendezései naponta 60-70 vagon búzából vonják el a felesleges nedvességet./mti/

.-

16.09/s

Kis Zoltán

- 30 -

bb 55. ifju képzőművészek alkotó-táborban

vid/gk/s zs cz

1966. augusztus 1.

a tolna megyei ifju képzőművészek egy hétig tartó alkotó táborozása kezdődött meg hétfőn pakson, molnár györgy festőművész vezetésével. a megyei kizs-bizottság és a tanács művelődési osztálya már harmad izben teszi lehetővé, hogy a képzőművészeti szakkörökben és pályázatokon kiemelkedő eredményt elért fiatalok nyári üdülésen találkozzanak és fejlesszék tudásukat./mti/

.-

bb 56. elsőfokra mérsékeltek a készültséget rajka és gönyű között - a duna felső szakaszán rohamosan, budapestnél egyelőre lassan apad a víz

sb-hbj-vid/lk/s vg cz

1966. augusztus 1.

szombattól hétfőig csak jelentéktelen csapadékot mértek a duna vízgyűjtő területén. ezért a folyó felső szakaszán már rohamosan apad a víz. két nap alatt bécsnél több mint másfél, pozsonynál egy méterrel csökkent a duna vízállása. a magyar szakaszon dunaremeténél szombattól vasárnapig - a második árhullám következtében - még néhány centiméternyit áradt, de hétfő reggelre már 28 centiméterrel apadt a folyó. ezért a győri vízügyi igazgatóság intézkedésére hétfő reggel a dunán rajka és gönyű között harmadfokról elsőre, a rába és a marcal torkolatánál, továbbá a mosoni duna győri szakaszánál pedig harmadfokról másodfokra mérsékeltek az árvízvédelmi készültséget.

a második árhullám - a szakemberek számításainak megfelelően - a magyar szakaszon utolérte az előző áradást és annyira ellaposodott, hogy váctól délre már nem növelte a duna vízszintjét. hatására azonban lelassult az apadás. budapestnél a szombat délutáni 710 centiméteres tetőzéstől hétfő délig csak 704 centiméterre csökkent a vízállás és keddre - az előrejelzések szerint - 700 centiméter várható. a gyorsabb apadásra tehát csak a hét közepétől lehet számítani. a gátakon továbbra is éjjel-nappali figyelőszolgálatot tartanak, dél-pest kivételével a budapesti védvonalakat másodfoku árvízvédelmi készültség őrzi. a lezárt csatornákból változatlanul át kell emelni a vizet a dunába. hétfőn egy újabb - a huszonharmadik - szivattyúegységet is fel kellett állítani, mégpedig a iii. kerületben, a nánási uton, mert ott szivárgások is jelentkeztek.

/-folyt.köv./

16,30/m

Kis Zoltán

- 31 -

bb 56./ elsőfoku...../ 1.folyt./s

baja térségében a duna vízszintje vasárnap meghaladta a 800 centimétert, s ezért baja és az országhatár közötti folyószakaszon másodfoku árvízvédelmi készütséget rendeltek el. mohácsnál szerdára várják az árhullám tetőzését, amely mintegy másfél méterrel marad el a múlt évi maximumtól. a duna baranyai szakaszán tehát nincs közvetlen veszély. óvatosságból azonban az alsó-dunavölgyi és a déldunántuli vízügyi igazgatóság intézkedésére biztonsági őrszolgálatot tartanak a gátakon és éjjel-nappal ügyeleti szolgálatot tartanak. a duna bal partján új-mohács és dunafalva között, ahol tavaly a sok buzgár okozott gondot, megelőző erősítési munkálatokat végeznek. kandafok környékén a szivárgás csökkentésére nomokkal terhelik és magassítják a töltést. a duna alsó magyar szakaszán egyébként az utóbbi egy év alatt jelentősen fokozódott az árvízvédelmi biztonság. ebben az időszakban több mint egymillió köbméter földdel erősítették a gátakat a folyó két partján.

a zala folyónál harmadfoku árvízvédelmi készütséget tartanak. vasárnapra virradóan a megáradt folyó árhulláma a torkolat közelében, balatonmagyaród térségében átömlött a gát koronáján és mintegy ezer holdnyi nádas és rétet elborított vízzel. lakott terület nem került veszélybe.

a korábbi esőzések és megáradt patakok az országban 22 500 holdnyi területet öntötték el belvízzel. a vízügyi igazgatóságok 61 nagyteljesítményű és 57 hordozható szivattyúval másodpercenként csaknem száz köbméter vizet emelnek át a belvízcsatornába és a folyókba. vasárnaptól hétfőig többszáz holdról elvezették a vizet, s a következő napokban már lényegesen gyorsabb víztelenítésre lehet számítani./mti/

--

bb 57. debreceni orvostanhallgatók nyári gyakorlata - öt országban

vid/gk/s zs cz 1966. augusztus 1.

a debreceni orvostudományi egyetem fiataljai az idén öt ország klinikáin, kórházaiban folytatnak nyári gyakorlatot. hétfőn orvostanhallgató augusztus elsején kezdte meg egyhónapos gyakorlatát. a fiatalok magdeburgban és drezdában, rigában, kassán, wroclawban, valamint plovdivban dolgoznak.
/mti/

17,28/m
12.20 belvi

--
-32-

bb 60. sarlós istván, a fővárosi tanács vb elnöke megnyitotta a „ budapesti közúti vasút 100 éve„ című kiállítást

hbj/tz/tr/s vg - la

1966. augusztus 1.

érdekes gyűjteménnyel gazdagodott a közlekedési múzeum. régi fényképek mutatják meg, milyen is volt a lóvasút, milyen akkoriban modernnek vélt, ma mosolyt keltő szerelvényeken utazott a századforduló előtt a pesti és a budai polgár. gazdag anyaggal bizonyítja a kiállítás, hogy a földalatti megépítésével nagy nemzetközi sikert arattak a magyar mérnökök és munkások. különösen nagy figyelmet kelt az az érdekes munkásmozgalmi dokumentációs anyag, ami arról tanuskodik, hogy a budapesti közlekedési dolgozók a jogért, a szabadságért vívott harcban mindig élen jártak.

a közlekedési múzeumnak ezt az értékes bemutatóját, a „ budapesti közúti vasút 100 éve„ című kiállítást hétfőn délután ünnepélyesen nyitották meg. fászkerti sándor, a fővárosi villamos vasút vezérigazgatója hangsúlyozta : régi adósságot törlesztettünk. eddig a közönség nem ismerhette meg a budapesti közúti vasút múltját, emlékeit. 1957-ben a kis-celli múzeumban nyílt ugyan egy kiállítás, de az elsősorban a fényképek, okmányok és makettek bemutatójára szorítkozott. a mostani kiállításon járműveket, járműalkatrészeket, egyéb műtárgyakat is a közönség elé vihetünk. az érdeklődő tájékozódhat a vágányhálózat, az áramellátás, a járművek és munkakörülmények 100 éves fejlődéséről.

ünnepi beszéde után sarlós istván, a fővárosi tanács vb elnöke nyitotta meg az új kiállítást.

a közlekedéstudományi egyesület hétfőn délután ünnepi klubnapot rendezett a jubileum alkalmából.

fászkerti sándor, a fővárosi villamos vasút vezérigazgatója emlékezett meg az évszázados fejlődés legfontosabb határköveiről. a mai villamosvasút elődje, a lóvasút, 1867-ben már több mint 900.000 utast szállított, 1885-ben pedig az utasok száma a 12.5 milliót is meghaladta. a tulajdonképpen csaknem nyolcvan éve kezdődött villamosközlekedés viszont már a századforduló évében több mint 68 millióra növelte az utasszámot, ami 1943-ig 570 millióra nőtt, 1960-ban pedig elérte a ma is rekordot jelentő 873 milliót.

fászkerti sándor méltatta a villamosközlekedés dolgozóinak hősi erőfeszítéseit és vázolta a további fejlődés főbb irányait. a nagy érdeklődéssel meghallgatott előadás után a klubnap résztvevői megtekintették a „ száz éve és ma „ című közlekedési dokumentumfilmet./mti/

17.35/s
17.37 2-ell

--
- 33 -

bb 59. szakoktatóképző tanfolyam indult győrött

vid/sk/s ki la

1966. augusztus 1.

a munkaügyi minisztérium 400. számú győri iparitanuló intézetében háromhetes tanfolyam kezdődött vasipari szakoktatók részére. a tanfolyamon az ország minden részéből 100 olyan új szakoktató vesz részt, aki pedagógiai felkészültséggel még nem rendelkezik. a tanfolyam tematikáját már az emeltszintű szakmunkásképzésnek megfelelően állították össze./mti/

--

bb 61. magyar-ndk közúti forgalmi egyezmény

sk/s vg la

1966. augusztus 1.

a magyar népköztársaság és a német demokratikus köztársaság kormányküldöttsége között több napon át baráti légkörben folytatott tárgyalások eredményes befejezéseként kiss dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes és dr. volkmar winkler, az ndk közlekedési miniszterének helyettese hétfőn budapesten aláírta a két ország közötti közúti forgalomról szóló egyezményt.

a viszonyosság és a kölcsönös előnyök elveiből kiindulva az egyezmény részletesen szabályozza a magyarország és az ndk közötti közúti személy-, valamint áruszállítás kérdéseit, jelentősen megkönnyíti a forgalom lebonyolítását, csökkenti a formalitásokat és biztosítja a nemzeti gépkocsivezetői jogositványok kölcsönös elismerését.

az egyezmény ünnepélyes aláírásánál dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter és wilhelm meissner, az ndk magyarországi nagykövete is megjelent./mti/

17.58/s

18.14.24

- 38 -

bb 62. kádár jános megkezdte rendés évi szabadságát

hné/s zs la

1966. augusztus 1.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára megkezdte rendés évi szabadságát, amelynek egy részét a csehszlovák szocialista köztársaságban tölti./mti/

--

bb 63. a vietnami országos tudományos és műszaki bizottság

sk/s sr la

1966. augusztus 1.

háromtagú küldöttsége budapestre érkezett: tagjai le khac, a vietnami országos tudományos és műszaki bizottság alelnöke, a delegáció vezetője, dong thu orvos és nguyen van huong, a vietnami országos tudományos és műszaki bizottság külügyi osztályának vezetője. a delegáció a magyar tudományos akadémia és a vietnami országos tudományos és műszaki bizottság közötti tudományos együttműködési egyezmény 1966-1967. évi munkatervének megtárgyalására és aláírására jött hazánkba./mti/

--

bb 58. aransarkantyú lovagja nagyvászsonyban - a történelmi lovasjátékok augusztusi programja

1 csl j/m/ká

1966. augusztus 1.

ez év augusztus 14-16-18-20 és 21-én nagyszabású lovasjátékokat rendeznek a nagyvászsonyi kinizsi-vár körzetében. a magyar, osztrák és török történelmi dokumentumok alapján idén már negyedikben kerül sor a magyar történelem legszebb harcos hagyományait, a végvári vitézek életét idéző szabadtéri játékokra, amelyek tavaly már több mint 30.000 nézőt, köztük sok száz külföldi turistát vonzottak a nagyvászsonyi kinizsi-várba és vadregényes környékére. az idén még nagyobb számú közönségre számítanak. kerekén 300 lovás szerepel majd a színpompás bemutatókon, harci játékokon, amelyekről számos külföldi televíziós társaság készít felvételeket. a lovasjátékok legsikeresebb szereplőit értékes díjakkal jutalmazzák. a díjak között az idén először szerepel az aransarkantyú. elnyerőjét méltán nevezhetjük majd - az aransarkantyú lovagjának./mti/

18,13/m

18.14.24

- 39 -

bb 64. csütörtökön temetik dr. járdányi pál kossuth-díjas zeneszerzőt

tr/s sr la

1966. augusztus 1.

dr. járdányi pál kossuth-díjas zeneszerző, zenetudós, az mta népzene kutató csoportja tudományos osztályvezetőjének temetése csütörtökön 13 órakor lesz a farkasréti temetőben.
/mti/

--

bb 65. többszáz személykocsin érkeztek hétfőn a hegyeshalmi, a soproni és a letenyei határállomásra a camping és karaván-szövetség kongresszusának részvevői

vid-hbj/hné/s la

1966. augusztus 1.

csucsforgalmat hozott az ország nyugati határállomásain az augusztus. hétfőn már a kora reggeli órákban egymásután érkeztek a hegyeshalmi és a soproni határállomásokra a lakókocsikat vontató személykocsik. a nemzetközi camping és karaván szövetség kongresszusára érkeztek a vendégek.

a legtöbben hegyeshalomnál lépték át a határt, ahol a várható nagy vendégjárásra gondosan felkészültek, hogy minél gyorsabban intézhessék el a határátlépéssel kapcsolatos formaiságokat. a határállomáson pénzváltó- és információs iroda is a vendégek rendelkezésére áll. a hétfőn érkezett többszáz francia, holland, nyugatnémet, belga, angol és svájci vendég karavánjával jött hazánkba e.h. evans is, a nemzetközi camping és karavánszövetség elnökségének tagja, aki úgy tájékoztatta az idegenforgalmi hivatal képviselőit, hogy a következő napokban további csucsforgalomra számíthatnak a határon, a kongresszusra érkezők zöme szerdán érkezik magyarországra.

Letenyén is átlépte a határt a kempingezők konvojának eleje. az első 30 gépkocsi összesen 120 utasával délután 4 órakor érkezett a határállomásra. a vendégeket seden mátyás, a zala megyei idegenforgalmi hivatal vezetője köszöntötte, a letenyei határon a kempingezők nagy részét kedden délelőttre várják./mti/

18,53/m

18.17.24

- 36 -

bb 66. nyolcezer üdvözet a különleges virágnapon

sl/sk/s la

1966. augusztus 1.

az idei augusztus 1-i különleges virágnapnak váratlanul nagy volt a sikere. akik névnapjukon elmulasztották hozzá tartozóik, ismerőseik köszöntését, most nem voltak feledékenyek, a fővárosban körülbelül nyolcezren küldtek virágot. ezen a napon 230.000 forintot költöttek budapest lakói rózsára, gladiolusra, dáliaira, csokrokra és cserepes virágokra. a virágszolgálat 185-315-ös telefonját több mint százan hívták. innen is minden küldemény a kívánt időpontban megérkezett a címzett-hez, mert erre az alkalomra négy kocsit helyeztek üzembe, a diákok közül alkalmi virágkézbesítőket is felvettek. a legnagyobb csokrot - 100 szál piros rózsát - a gellért szállóba vitték, nem volt ritka azonban a 250-300 forintos virágkosár, bőségesen diszítve zöld növényekkel.

most kárpótlást kaptak a tamarák, dalmák, gyöngyvérek, helgák, dianák, akiknek neve nincs a naptárban, őket a különleges virágnapon köszöntötték./mti/

--

bb 67. befejeződött az olvasó nők szegedi találkozója

vid/hné/s zs la

1966. augusztus 1.

az olvasó nők szegedi találkozójának részvevői hétfőn a szegedi nemzeti színházban műsoros ankéton vettek részt. dr. földes annának, a nők lapja kulturális rovata vezetőjének megnyitóját után hajós tibor, a művelt nép könyvterjesztő vállalat igazgatóhelyettese számolt be a „nők könyvespolca”, mozgalom eddigi eredményeiről. többek között elmondotta: az országban ma már mintegy 15.000-en élnek azzal a lehetőséggel, hogy mint a mozgalom tagjai kedvezményes vásárlásokkal gyarapítsák házi könyvtárukat.

az ankét részvevői nagy szeretettel fogadták fehér klárát, és váci mihályt, akik baráti hangulatu író-olvasó találkozó keretében dedikálták műveiket. az ankétot záró irodalmi műsorban több neves előadóművész lépett fel.

az olvasó nők szegedi találkozóján részt vett asszonyok az esti órákban utaztak vissza a fővárosba./mti/

--

18.58/szb

19.1.24

-37-

bb 68. kalinyini turistacsoport kaposvárott

vid/gk/s zs la

1966. augusztus 1.

somogy megye szovjetunióbeli testvérmegyéből, kalinyinből hétfőn 30 tagú turistacsoport érkezett kaposvárra. a vendégeket a megyei pártbizottság vezetői fogadták, majd az orvosokból, pedagógusokból és újságírókból álló turistacsoport tagjai a várossal ismerkedtek. a vendégek este a pedagógusok és az egészségügyi dolgozók szakszervezetének rendezésében baráti találkozóban vettek részt./mti/

--

bb 69. külföldi vendégművészek érkeztek szegedre

vid/j/s la

1966. augusztus 1.

hétfőn megérkeztek szegedre a szabadtéri játékok nagy érdeklődéssel várt faust- produkciójának külföldi vendégművészei. a délutáni órákban tari jános, a játékok igazgatója fogadta a neves énekeseket, akik az augusztus 7-9-11. és 13-i előadásokon gounod operájának főszerepeit éneklék. virginia gordonit margit, juan oncinát faust és carlo cavát mefisztó szerepében hallhatja majd a dóm tér nézőterének közönsége. a művészek, akik az elmúlt évadban a milanoi scalában, illetve a bécsi stadoperben énekeltek, este már a játékok színpadán vettek részt a próbán.

a külföldi vendégek elismeréssel szóltak első napi szegedi élményeikről. az mti munkatársának elmondották, hogy mindhárman nagy örömmel érkeztek a szabadtéri játékok városába. a dóm téri színvonalas előadásokról már sok jót hallottak azoktól a külföldi énekesektől, akik a korábbi években vendégszerepeltek szegeden. remélik, hogy az ő fellépésükkel is elégedett lesz a magyar közönség és még nagyon sokszor énekelhetnek majd a játékok színpadán./mti/

--

19.03/s
1907 *Lehr*

- 38 -

bb 70. fogadás svájc nemzeti ünnepe alkalmából

hi/j/s la

1966. augusztus 1.

svájc nemzeti ünnepe alkalmából werner fuchss, a svájci államszövetség budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete hétfőn este fogadást adott a nagykövetségen. a fogadáson megjelent szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, bacsoni jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, politikai, társadalmi és gazdasági életünk sok ismert képviselője. jelen volt a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja./mti/

--

bb 71. időjárásjelentés

j/e la

1966. augusztus 1.

a meteorológiai intézet jelenti 1966. augusztus 1-én, 19 óra 30 perckor:

mérsékeltlen meleg idő

várható időjárás kedd estig: változóan felhős idő, legfeljebb szórványosan előforduló esővel, zivattal. mérsékelt, időnként élénk szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 22-27 fok között. /mti/

---

bb 72. fogadás a kínai népköztársaság nagykövetségén

t hi/j/m/ la

1966. augusztus 1.

a kínai népi felszabadító hadsereg alapításának 39. évfordulója alkalmából tie lej, a kínai népköztársaság budapesti nagykövetségének katonai attaséja hétfő este fogadást adott a nagykövetség épületében. a fogadáson részt vett szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, kaszás ferenc vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, jelen volt a külügyminisztérium és a honvédelmi minisztérium több vezető beosztású munkatársa, s ott volt a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője, illetve katonai attaséja. /mti/

....

20,20/m

- 39

le

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 350-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1966. augusztus 2.

bb 1. négyszáz éves értelmező szótár

ms/hné/s zs cz

1966. augusztus 2.

az akadémiai könyvtár kéziratárának egyik érdekessége ambrosius calepinus ágostonrendi szerzetes 1558-ban bázelen kiadott latinnyelvű értelmező szótára, amelynek mintegy 30 000 szavához a magyar jelentést tintával írta hozzá a szótár egykori tulajdonosa vagy használója, a xvi. század második felében élt nagyidai andrás református paptanár. a szakértők becslése szerint ebben a szótárban legalább 3 000 olyan magyar szó található, amely más forrásokban nem fordul elő.

büky béla, a kéziratár tudományos munkatársa most a szótár és az ugyancsak calepinustól eredő tiznyelvű szótár 1585-ben lyonban megjelent latin-magyar változata alapján összeállítja a xvi. századbeli magyar orvosi nyelv szókincsét. az első rész, az anatómiai szavak, kifejezések gyűjteménye már nyomdában van és elkészült a fiziológiai szakkifejezéseket tartalmazó második rész is. a szerző most a patológiai és patofiziológiai tárgykör szavait gyűjti és rendszerezi. a mű befejező része az állatorvosi műszavak gyűjteménye lesz.

a szókincs gazdagság arra mutat, hogy a humanizmus korai szakában magyarországon jóval nagyobb lehetett a természet-tudományos érdeklődés mint általában feltételezik. büky vizsgálódásai arra utalnak, hogy a napjainkban megnövekedett természet-tudományos érdeklődés nagy hazai hagyományra támaszkodik, amit a későbbi korok ellentétes irányu törekvései gyengíthettek ugyan, de végleg nem tüntettek el./mti/

--

- 1 -

le